

بدنی در تربیت تلفیقی آموزش

مقدمه

«یادگیری فعال» یکی از موضوعات مورد توجه پژوهشگران است. معلم در محیط آموزشی فعال، فقط ارائه دهنده اطلاعات نیست، بلکه نقش تسهیل کننده یادگیری یا راهنما را برعهده دارد. او دانش آموزان را راهنمایی می کند تا آن ها دانش جدید را با آموخته های پیشین خود پیوند دهند و ساختار ذهنی و دیدگاه های تازه خود را بسازند. هنگامی که دانش آموزان به ارتباط موجود بین آموخته هایشان پی می برند، تفکر خلاق آنان پرورش می یابد. «آموزش تلفیقی» یکی از روش های آموزشی است که دانش آموزان را تشویق می کند، فعالانه مسأله ای را حل و پرسش های معنی دار را مطرح کنند. باربارا منیزا، تلفیق رشته های تحصیلی با یکدیگر را یکی از شاخص های یادگیری فعال معرفی می کند.

کوپک (۱۹۹۱)

اجرای تمرین های متناسب با روند تکاملی را عاملی مؤثر بر تکامل شناختی دانش آموزان در تمایل به بررسش، تلفیق، تجزیه و تحلیل، کاربرد دانش و پیوند دادن اطلاعات با یکدیگر می شناسد.

درس تربیت بدنی، که مهارت های اجتماعی، شناخت و پیروی از عادت های سالم و بهداشتی برای تأمین سلامت جسمی و روانی را هنگام اجرای تمرین های ورزشی و فعالیت های بدنی به دانش آموزان می آموزد و می تواند بستر مناسبی را برای جدت سایر رشته های تحصیلی و تشکیل یک واحد آموزشی تلفیقی فراهم سازد.

در این مقاله، نمونه هایی از تلفیق درس تربیت بدنی با رشته های تحصیلی دیگر، از جمله علوم، ریاضیات و مهارت های زبانی ارائه می شوند. استفاده از فناوری های نوین در آموزش و تلفیق آن ها با درس تربیت بدنی نیز، در بخش دوم بررسی خواهد شد.

آشنایی با مدل های آموزشی تلفیقی

نیکولز (۱۹۹۲) سه مدل زیر را برای آموزش تلفیقی پیشنهاد کرده است:

۱. برنامه آموزشی پیوسته (زنجیره ای)
۲. برنامه آموزشی مشترک (اشتراکی)
۳. برنامه آموزشی شبکه ای

در برنامه آموزشی پیوسته، رشته های تحصیلی جدا از هم، ولی طبق برنامه زمانبندی مشترک تدریس می شوند. یعنی آن دسته از رشته های تحصیلی که در زمینه های متعددی با یکدیگر شباهت دارند، همزمان ارائه می شوند.

در برنامه آموزشی مشترک، رشته های تحصیلی گوناگون به یک مفهوم آموزشی خاص می پردازند. برای مثال، رشته های علوم، تربیت بدنی و زبان انگلیسی، مفهوم آموزشی «باز یافت مواد» را مطرح می کنند.

برنامه آموزشی شبکه ای، کل مدرسه را دربرمی گیرد. به این ترتیب که

رشته های تحصیلی هنگام

برنامه ریزی آموزشی

ملزیه با یکدیگر

تلفیق می شوند

رشته یک

هدف اصلی

توجه می کنند.

برای مثال، مطالعه درباره

کشور یونان به مدت چند هفته،

به عنوان هدف آموزشی اصلی تعیین

می شود. درس تاریخ مسائل اجتماعی

و تاریخی یونان را بررسی می کند،

بازی های یونان در کنار مهارت های

زبانی مطرح می شوند و درس

تربیت بدنی، رویدادهای المپیک یونان

را به اطلاع دانش آموزان می رساند.

به کارگیری هریک از مدل های

پیشنهادی برای آموزش و اجرای

تمرین های پربار و جدید، میزان

یادگیری دانش آموزان را افزایش خواهد

داد. اجرای برنامه آموزشی تلفیقی، به

زمان کافی، تشویق و محیط آموزشی

فعال نیاز دارد. در صورتی که برنامه

آموزشی تلفیقی برای سطح آموزش در

پروژه نگاه علوم انسانی و مفاهیم فردی
 رتبه اول مجمع علوم انسانی

ما دنیا را چمن
 ما بساط گلزاره . دنیا
 اول نگاه همیشه روشن به آ
 ان دنیا افتاده ای آ
 همه در پیشه و آرزای
 مشن زایلی و پیشه
 ؟ غلبه ده لاله و هجره
 تریسته هست (ب
 و سحر و جلا ناله به ان شاه

تلفیق رشته‌های تحصیلی با یکدیگر برای همه دانش آموزان سودمند است، به ویژه برای آن دسته از کودکانی که با روش‌های آموزشی سنتی، مطالب را به خوبی درک نمی‌کنند

نظر گرفته شود، برنامه‌ریزی، دسته‌بندی نیازهای دانش آموزان و ارزشیابی ساده تر خواهد بود.

نمونه‌ای از تلفیق درس تربیت بدنی با مهارت‌های زبانی

آلیسون، یکا مربی تربیت بدنی فعال و خلاق است. او در یک مدرسه روستایی تدریس می‌کند و با همکاری آموزگاران کلاس چهارم، برنامه آموزشی تلفیقی خود را با آموزش مهارت‌های زبانی در کنار درس ضربه زدن با پای از مجموعه درس‌های تربیت بدنی، طراحی و اجرا کرده است. نوشتن شرح مرحله تمرین‌های عملی، درک دانش آموزان را عمیق تر و به یادسپاری مفاهیم آموزشی را آسان تر می‌کند. آلیسون و همکارانش پس از شرح زیر، تکالیف دانش آموزان را در سه گزینه دسته بندی کرده اند.

در درس تربیت بدنی نحوه ضربه زدن با پا را آموختند. یاد گرفتند، چگونه حرکت کنند و توپ را به هدف بزنند. توپ را به سوی بازیکن در حال حرکت یا از زوایای مختلف به سوی همبازی خود شوت کنند. اکنون آنچه را یاد گرفته اید، در قالب یکی از این گزینه های زیر، شرح دهید:

الف) مادر بزرگ دوست شما بیمار است. او به ناچار دو هفته به مدرسه نمی‌آید تا بتواند از مادر بزرگش مراقبت کند. همکلاسی شما در کلاس‌های آموزشی ضربه زدن با پا حضور ندارد. آیا می‌توانید آن را به او یاد دهید؟ برای او شرح دهید که چگونه می‌تواند و خود را برای شرکت در بازی دو به دو آماده سازد؟
ب) به صورت خلاصه و ساده، روشی که دانش آموزان کلاس چهارم را در یادگیری

شرکت در لیگ فوتبال شهر نام نویسی کرده اند، برخی از راه‌های ضربه زدن با پای توپ را شرح دهید. اطلاعات لازم را در این باره جمع آوری کنید و بنویسید. (ح) داستانی بنویسید که در آن کودکان، راه‌های گوناگون ضربه زدن با پای توپ را برای همبازی کوچک تر خود شرح می‌دهد. به خاطر داشته باشید، کودک کوچک تر ممکن است پرسش‌هایی را مطرح کند.

در نوشته‌های خود به محل قرار گرفتن پا برای ضربه زدن به توپ، وضعیت قرار گرفتن بالچه، نقطه تماس پا با توپ و نحوه حرکت پا برای ضربه زدن به توپ اشاره کنید.

تلفیق رشته‌های تحصیلی با یکدیگر برای همه دانش آموزان سودمند است، به ویژه برای آن دسته از کودکانی که با روش‌های آموزشی سنتی، مطالب را به خوبی درک نمی‌کنند. آن‌ها با نوشتن می‌توانند، دانسته‌های خود را بیان کنند و به نقاط ضعف خود پی ببرند.

نمونه‌ای از تلفیق تربیت بدنی با درس علوم

تلفیق مفاهیم آموزشی علوم با درس تربیت بدنی بسیار ساده است. زیرا این مفاهیم از جنبش و حرکت منشعب می‌گیرند، مانند رشد و تکامل، قوانین

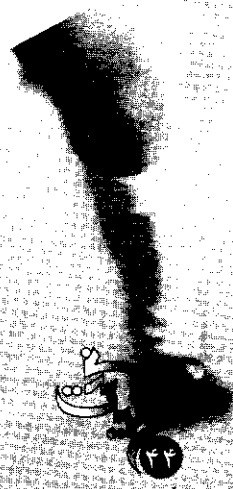
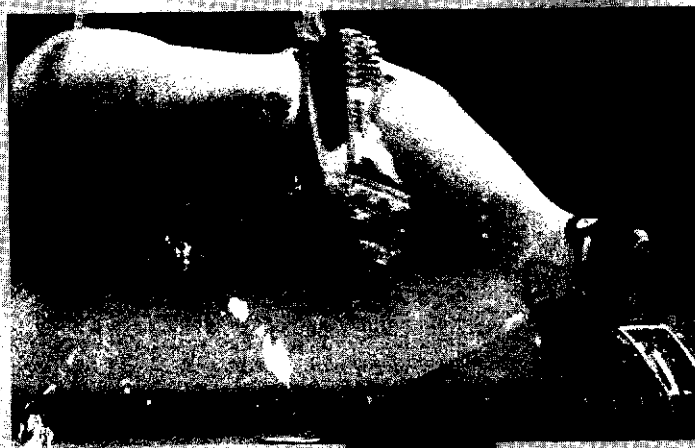
فیزیکی و شیمیایی، عملکرد دستگاه‌های بدن، زندگی گیاهان و جانوران.

اصطکاک یکی از مفاهیم آموزشی درس علوم است که در این بخش، با درس تربیت بدنی تلفیق شده است.

مفهوم درسی: اصطکاک
تعریف: اصطکاک نیرویی است که حرکت اشیاء را کند می‌کند یا آن‌ها را متوقف می‌سازد. از دانش آموزان پرسید: آیا فکر می‌کنید اگر نیروی اصطکاک نبود، چه اتفاقی می‌افتاد؟ حرکت شما تأثیر دارد؟

فعالیت حرکتی: دانش آموزان می‌توانند، به روی میز صاف یا سطح شیب دار سُر بخورند. از آن‌ها بخواهید، سُر خوردن را با چیزهای گوناگون مانند پارچه و کیسه پلاستیکی آزمایش و با یکدیگر مقایسه کنند. کدام یک سریع تر حرکت می‌کند و کدام یک کندتر؟

شرح درس: از آن‌جا که هیچ سطحی به طور کامل صاف و صیقلی نیست، هنگامی که دو سطح روی یکدیگر فشار وارد می‌کنند، برجستگی‌های بسیار ریز سطوح در هم فرو می‌رود و اصطکاک به وجود می‌آید. هر قدر سطحی ناهموارتر باشد، اصطکاک بیش تر است. در دنیای

شیارهای موجود در کف کفش‌های ورزشی، به شکلی طراحی می‌شوند که به اندازه کافی اصطکاک ایجاد کنند و مانع از سر خوردن ورزشکاران روی سطح لغزنده زمین بازی شوند

لمس کنند و با عدد چهار، چهار دست و پا راه بروند.

امتیازی را به عنوان هدف بازی مشخص کنید (برای مثال امتیاز ۲۵). یکی از عددهایی را که تاس نشان می‌دهد، بروج اعلام کنید. هر بار دانش آموزان گروه به تویست تاس می‌اندازند و فعالیت مربوط به آن را انجام می‌دهند، یکی از دانش آموزان عددهایی را که تاس نشان داده است، با هم جمع و اعلام می‌کند. بازی ادامه می‌یابد تا

یکی از گروه‌ها به نمره هدف برسد. هنگامی که دانش آموزان بازی را به خوبی یاد گرفتند، می‌توانید نمره هدف را افزایش و فعالیت‌های بدنی را تغییر دهید. برای دانش آموزان کلاس‌های بالاتر، از عملیات ضرب، تفریق و تقسیم نیز استفاده کنید. بهتر است محاسبه عددها روی کاغذ انجام شوند تا بتوانند آن‌ها را ارزشیابی کنید. وقتی که بازی را از نو شروع می‌کنید، تمرین‌ها را تغییر دهید. با در نظر گرفتن شرایط جسمی برخی از دانش آموزان (نا توانی آن‌ها برای اجرای فعالیت)، فعالیت‌های بدنی مناسب‌تری را انتخاب کنید.

نتیجه‌گیری

از طریق تلفیق مفاهیم آموزشی با تربیت بدنی می‌توان، برنامه آموزشی هدفمندی را طراحی کرد، زیرا از سویی نیازهای روان-جسمی، عاطفی و شناختی دانش آموزان را تأمین می‌کند و از سوی دیگر، معلم را به هدف‌های آموزشی خود می‌رساند. به عبارت دیگر، فرصت‌های بیش‌تری را برای یادگیری فعال فراهم می‌سازد. در بخش بعد، به اهمیت فناوری در آموزش و تلفیق آن با درس تربیت بدنی خواهیم پرداخت.

ورزش نیز اصطکاک نقش مهمی دارد. بدون وجود اصطکاک، توپ در حال حرکت توقف نخواهد کرد! شیارهای موجود در کف کفش‌های ورزشی، به شکلی طراحی می‌شوند که به اندازه کافی اصطکاک ایجاد کنند و مانع از سر خوردن ورزشکاران روی سطح لغزنده زمین بازی شوند.

تلفیق درس تربیت بدنی با ریاضیات

درس ریاضیات را نیز، همانند درس علوم می‌توان با موفقیت با درس تربیت بدنی تلفیق کرد. برنامه آموزشی زیر برای کلاس‌های دوم تا چهارم طراحی شده است:

هدف از فعالیت: - آشنایی دانش آموزان با همکاری با یکدیگر، اضافه کردن عددها به یکدیگر و به دست آوردن نتیجه معین - اجرای تمرین هنگام جمع کردن عددها.

پیش‌نیاز: لازم است، دانش آموزان بتوانند عددهای یک تاس را با هم جمع کنند.

وسایل مورد نیاز: تعدادی تاس، تعدادی طناب بازی، تعدادی توپ، تعدادی حلقه و زیرانداز.

شیوه بازی: دانش آموزان را به چهار گروه دسته‌بندی کنید. به هر گروه یک تاس بدهید. هر یک از گروه‌ها فضای مناسبی را در زمین بازی به خود اختصاص بدهد. دانش آموزان باید به نوبت تاس بیندازند و با هر عددی که تاس نشان می‌دهد، یک فعالیت بدنی را اجرا کنند. برای مثال، اگر تاس عدد یک را نشان بدهد، یک بار روی زمین شنا بروند. با مشاهده عدد دو، دو بار به هوا بپرند. با عدد سه، سه بار انگشتان پا را

1. Barbara Means
2. COPEC: Council on PE for Children.
3. Nichols
4. sequenced model
5. shared model
6. webbed model
7. Alysson
8. kicking

منابع

1. Mays Woods, Amelia and Weasmer, Jerie. "Integrated learning". TEPE. Jan. 1999. P: 21- 33.
2. Hill, Cathy and Sharland, Judy. "Brown School, year of science, field day", TEPE. NOV. 2001. P: 6-8.
3. Willford, Brian. "Classroom teacher integrated". PE Central. 9/ 2003.
4. "New times demand new ways of learning". North Central Regional Educational Laboratory. (NCREL) 8/ 2003.